

[Bilgrav-Nielsen]

Det har ikke været muligt for os at komme igennem med den diskussion, og det beklager vi meget, men vi må så sætte vores lid til, at vi på et senere tidspunkt får mulighed for, eventuelt i form af en forespørgsel, at vende tilbage til denne sag. Netop fordi vi nu oplever en meget aktiv debat om atomvåbnens spredning og en meget engageret folkelig deltagelse i diskussionen, og fordi vi mener, det er meget væsentligt, at man ved udvidelse af et pagtområde klart tilkendegiver, at det ikke indebærer, at man er tilhænger af, at der hermed også sker en spredning af atomvåbnene, beklager vi, at vi ikke har kunnet få denne diskussion, og vi må forbeholde os ret til at vende tilbage til den i anden sammenhæng.

Riishøj (SF):

SF hører også til de partier, som har protesteret mod behandlingen af denne sag. Ud over SF har de radikale og fremskridtspartiet klart givet udtryk for protest mod behandlingen af denne sag i det særlige udvalg, der blev nedsat. Udvalget har, som hr. Bilgrav-Nielsen var inde på, kun afholdt to møder, og man har fra flertallets side nægtet mindretallet mulighed for at stille supplerende spørgsmål og at få et samråd før betækningsafgivelsen.

Af den grund har SF ikke medvirket ved betækningsafgivelsen, og vi har indgivet protest, ligesom de radikale har gjort det, til præsidiat mod udvalgsbehandlingen af denne sag.

Man kan kun gisne om motiverne til denne løse sagsbehandling. Det kan ikke være, at sagen er uvigtig, for spørgsmålet om Spaniens optagelse i NATO er overordentlig vigtigt for Europas og dermed også for Danmarks sikkerhed.

At socialdemokratiet og andre NATO-partier føler, at denne sag er for pinlig for dem selv, kan være motiveringen for at haste den igennem, men SF skal gøre sit til, at denne sag ikke forties. For mange socialdemokratiske vælgere må det være pinligt at se deres eget parti stemme for en udvidelse af militærblokkene i en tid, hvor blokpolitik bestemt ikke er det, Europa har brug for.

Det er jo en kendt sag, at vi lever i en tid med kold krig, endda en kold krig, der, hvad angår risici, overstiger den, vi oplevede i

1950'erne. Dagens kolde krig indtræffer i en tid med international økonomisk krig, med en voksende økonomisk kløft mellem de rige og de fattige lande, med forstærket supermagtsrivalisering, ikke mindst i den tredje verden, og med en oprustning uden sidestykke. Vi ved, at Sovjetunionen er direkte eller indirekte til stede mange steder i verden, og vi ved, at Reaganadministrationen har kastet sig ud i et veritabelt, militært betonet antisocialistisk felttog uden sidestykke i efterkrigstiden.

Politisk er dette Reaganfelttog dømt til fiasko, men konsekvenserne kan blive den kernevåbenkrig, som i hvert fald vil lægge Europa i ruiner. Nye våbensystemer og ny spænding har affødt doktriner om begrænset kernevåbenkrig. Atomkrigen er blevet en realistisk mulighed.

Det er på den baggrund, de europæiske fredsbevægelser har vokset sig stærke. I et Europa rustet til tænderne og med udsigt til udstationering af nye amerikanske atomraketter er det af største vigtighed, at fredsbevægelserne vokser sig endnu stærkere. I en tid med forøget fare for kernevåbenkrig og i en tid, hvor ikke mindst de energifattige udviklingslande skrider om hjælp, er nedrustning den eneste udvej, men samtidig må jeg understrege, at SF utvetydigt støtter kampen for demokratiske rettigheder også i Østeuropa, herunder naturligvis også kravet om regeringsuafhængige fredsbevægelser. Også Sovjetunionen har høje og duer – i øjeblikket ikke mindst høje, det ser vi i Polen – men det ændrer ikke ved, at vi ikke får ændret Europa gennem oprustning og økonomisk boykot; det har mere end 35 års efterkrigshistorie vist. I dag er krigsrisikoen større end nogen sinde. Europa har ikke brug for en udvidelse af de militære blokke.

I det svar, som vi i udvalget dog har nået at få, har vi klart kunnet konstatere, at Jugoslavien og Algeriet, neutrale stater i Middelhavsområdet, klart har sagt nej til Spaniens optagelse. Spaniens NATO-medlemskab forøger risikoen for, at en optrapning af krisen uden for NATOs område, nemlig i Mellemøsten, kan sprede sig til Europa og medføre en krig i Europa.

Samtidig er der mildt sagt usikkerhed om Spaniens atomvåbenstatus. Trods erklæringer om det modsatte blev et forslag om en atom-